

PARLAMENT ČESKÉ REPUBLIKY

Poslanecká sněmovna

2018

VIII. volební období

Pozměňovací návrh

Tomáše Martínka

**k vládnímu návrhu zákona, kterým se mění některé zákony v oblasti daní
a některé další zákony**

(sněmovní tisk č. 206)

Text návrhu:

1. V části třetí, čl. V, se **zrušuje** novelizační bod 62.

Následující novelizační body se přečíslovají.

Odůvodnění:

Původně navrhované obecné použití obvyklé ceny v případě směnného obchodu nebo v případě úplaty poskytnuté virtuální měnou je v rozporu s právem EU.

Společný systém DPH uplatňuje určení ceny na základě principu tržního odstupu jen výjimečně. Znění čl. 80 Směrnice¹ umožňuje členským státům pouze za účelem zabránění daňovým únikům nebo vyhýbání se daňovým povinnostem přijmout opatření, aby při dodání zboží nebo poskytnutí služby osobě, s níž má osoba povinná k dani rodinné nebo jiné úzké osobní vazby, organizační vazby a vlastnické, členské, finanční nebo právní vazby, byla základem daně obvyklá cena. Čl. 80 odst. 1, písm a), b), c) Směrnice stanovují další kumulativní podmínky pro využití tohoto postupu. Primární podmínkou je, že v transakci není nárok na odpočet daně. Vládní návrh tento aspekt nezohledňuje a je z tohoto důvodu v rozporu se sekundárním právem EU. Jestliže má být základ daně stanoven na úroveň obvyklé ceny, musí se tak činit jen v transakcích, které nejsou na straně dodatele nebo odběratele s nárokem na odpočet.

Soudní dvůr Evropské unie v rozsudku ze dne 19. prosince 2012 ve věci C-549/11, *Orfey Bulgaria*, uzavřel, že jestliže plnění není uskutečněno mezi stranami, mezi kterými existují vazby ve smyslu čl. 80 Směrnice, je nutné čl. 73 a 80 Směrnice vykládat v tom smyslu, že brání takovému vnitrostátnímu ustanovení, podle kterého je u plnění základem daně obvyklá cena dodaného zboží či poskytnutých služeb, jestliže je protiplnění za dané plnění zcela tvořeno zbožím či službami. K tomu výslovně v bodě [47] SDEU uvádí, že podmínky obsažené v čl. 80 Směrnice jsou přitom taxativní, takže vnitrostátní právní úprava nemůže na základě tohoto ustanovení stanovit, že základem daně je obvyklá cena plnění i v jiných případech, než jsou případy vyjmenované v tomto ustanovení.

Konstantní judikatura SDEU dále upřednostňuje mezi stranami, které nemají vazby ve smyslu čl. 80 Směrnice, subjektivní hodnotu, nikoli objektivní. Subjektivní hodnota směnného obchodu může být taktéž vyjádřena v penězích v rámci kontraktace. K tomu srov. body [44 a 45] a tam uvedená judikatura v rozhodnutí *Orfey Bulgaria*.

Pro určení subjektivní hodnoty plnění slouží již současný § 36 odst. 1 ZDPH.² I v případě směny je to subjektivní hodnota vyjádřená smluvními stranami. Článek 73 Směrnice, z něhož tuzemský § 36 ZDPH vychází, má přímý účinek.³

V případě, že by v rámci směny byl určen základ daně zkracujícím způsobem, dopadá na tuto situaci § 36a ZDPH. Další výslovná úprava tak není nutná.

V případě úplaty poskytnuté virtuální měnou je nutné tyto závěry respektovat obdobně. K otázce doporučení určení základu daně v obchodech zahrnující virtuální měny se vyjádřil Výbor pro DPH

¹ Směrnice Rady 2006/112/ES, ze dne 28. listopadu 2006, o společném systému daně z přidané hodnoty (dále jen „Směrnice“).

² Zákon č. 235/2004 Sb., o dani z přidané hodnoty, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „ZDPH“).

³ Výrok 3 ve věci *Orfey Bulgaria*.

v rámci Evropské komise.⁴ Preferované řešení spočívá ve stanovení základu daně na základě ceny obvyklé virtuální měny, nikoliv na základě ceny obvyklé dodaného plnění. Stejný postoj zaujímá dostupná odborná literatura.⁵ V praxi nečiní z pohledu DPH obchody zahrnující virtuální měny obtíže, jelikož jejich hodnota je typicky určena v penězích. I kdyby v penězích určená nebyla, je subjektivní hodnotou ve smyslu výše cit. judikatury SDEU cena obvyklá virtuální měny.

I v případě, že by obchod zahrnující virtuální měny proveden zkracujícím způsobem, dopadá na něj již nyní účinný § 36a ZDPH.

⁴ VAT Committee, 'Working Paper No. 854'. str. 15. [https://circabc.europa.eu/sd/a/19f564ce-3878-4a61-9b8c-f0dbf545465f/854%20-%20Commission%20-%20VAT%20treatment%20of%20Bitcoin%20\(II\).pdf](https://circabc.europa.eu/sd/a/19f564ce-3878-4a61-9b8c-f0dbf545465f/854%20-%20Commission%20-%20VAT%20treatment%20of%20Bitcoin%20(II).pdf)

⁵ HANYCH, Michal. VAT on Cryptocurrencies. str. 18. <http://vatoncryptos.com/vatoncryptos.pdf>